

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Gebiedsprocessen voor Waterdrager/Beheerprogramma Numer: Bestuursstukken\2888	Agendapunt: 11
---	-----------------------

DB: Ja 28-5-2019	BPP: Ja 12-6-2019	FAZ: Ja 12-6-2019	VVSW: Ja 12-6-2019	AB: Ja 26-6-2019
----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------

Opsteller: Marie-Louise Meijer, 0598-693238 Beleid, Projecten en Laboratorium	Opdrachtgever: Jelmer Kooistra	Portefeuillehouder: Inge Eshuis
--	--	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☐ Juridisch ☐ Financieel ☒ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
--

Externe betrokkenen: Provincies Groningen en Drenthe	Reden: N.v.t.
--	-------------------------

<p>Samenvatting:</p> <p>In 2018 zijn we gestart met de voorbereidingen voor het nieuwe beheerprogramma. Deze voorbereidingen doen we net als de voorgaande beheerprogramma cycli door te starten met het project Waterdrager. Waterdrager is het proces waarmee we eerst intern goed samenwerken om te komen tot een herijking van onze integrale opgaven. We kijken voor al onze opgaven en taken waar we staan, welke nieuwe ontwikkelingen op ons afkomen en wat er de komende planperiode moet gebeuren. Wanneer dat huiswerk gedaan is, delen we deze bevindingen met onze omgeving. We doen dat in gebiedsprocessen per watersysteem (Drentsche Aa, Hunze, Duurswold, Oldambt/Fiemel, Veenkoloniën en Westerwolde). In deze gebiedsbijeenkomsten vragen we of men zich herkent in onze opgaven en de mogelijke maatregelen of dat we iets vergeten zijn of men alternatieven heeft. In dit bestuursvoorstel geven we aan welke onderwerpen we gaan delen in de gebiedsprocessen en vragen we u om de uitgangspunten vast te stellen. Op 11 juni zal er een poster bijeenkomst gehouden worden voor het algemeen bestuur over de belangrijkste onderwerpen die we gaan bespreken in de gebiedsprocessen. In januari komen we bij u terug met de resultaten van de gebiedsprocessen en starten we met het schrijven van het voorontwerp van het beheerprogramma.</p>

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

<p>AB Voorstel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instemmen met de uitgangspunten voor de gebiedsprocessen die per watersysteem in het najaar zullen plaatsvinden; - aandachtspunten meegeven voor de gebiedsprocessen.

Bestuursvoorstel

Bijlagen: ja,

- programma voor 11 juni.

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

-

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

1. Inleiding

Het huidige beheerprogramma loopt af in 2021. Het nieuwe beheerprogramma voor de planperiode 2022-2027 moet door u worden vastgesteld in het najaar van 2021. Dit lijkt nog ver weg, maar het betekent dat het ontwerp beheerprogramma door u vastgesteld moet worden in het najaar van 2020, omdat het in januari 2021 de inspraak in moet gaan. Net als in voorgaande jaren willen we, voordat we gaan schrijven aan het beheerprogramma, een gebiedsconsultatie over onze plannen uitvoeren. Om het ontwerpbeheerprogramma in 2020 gereed te hebben, moeten we daarom in 2019 gebiedsprocessen uitvoeren.

Net zoals iedere planperiode starten we voorafgaande aan het schrijven van de teksten van het beheerprogramma met het project Waterdrager. Dat bestaat uit twee delen: eerst het huiswerk doen, hetgeen betekent dat we in integrale interne bijeenkomsten gezamenlijk ons opgaven herijken. We kijken voor al onze taakvelden en opgaven waar we nu staan, wat nieuwe ontwikkelingen zijn en wat onze opgaven zijn voor de komende planperiode. Daarvoor hebben we intern waterschapsbrede sessies georganiseerd, waarbij we goed kijken hoe de verschillende opgaven elkaar raken. In dit bestuursvoorstel presenteren we kort de resultaten van de belangrijkste opgaven voor de komende planperiode. Op 11 juni zullen ook in een postersessie de opgaven nog aan u worden gepresenteerd. Het tweede deel van Waterdrager bestaat uit het organiseren van de gebiedsprocessen waarin we onze opgaven bespreken met de omgeving.

Dit proces van Waterdrager, en daarmee ook de gebiedsprocessen, is uitgebreider dan we 6 jaar geleden hebben gedaan. Dit komt omdat we de vorige keer in de analyses en gebiedsprocessen alleen gekeken hebben naar de voortgang van de afgesproken maatregelen.

Deze keer zijn de analyses uitgebreider geweest en zijn ook de opgaven breder bekeken. Dit is vanuit onze eigen ambities om meer integraal en nog meer toekomstgericht te werken, maar ook omdat dit van ons wordt gevraagd vanuit diverse Deltaprogramma's, Deltaprogramma Zoetwater, Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie en de Delta aanpak Waterkwaliteit en de KRW. Ook wordt vanuit de komende Omgevingswet van ons verlangd om open en transparant de beleidsvormingsprocessen uit te voeren.

Uitgangspunten/Boodschap

We staan voor onze taken: we zorgen voor de veiligheid van mens en dier door de bescherming tegen overstromingen, we zorgen voor voldoende water voor het bedienen van de functies en we zorgen voor schoon en gezond water waarin gebied specifieke dieren en planten kunnen voorkomen.

Dit willen we doen door te streven naar een robuust watersysteem, dat zodanig is ingericht dat zelfreinigende en zelf stabiliserende processen het systeem robuust houden, zodat we zowel in natte en droge situaties en in koude en warme perioden deze taken zo goed mogelijk kunnen vervullen.

Dit kunnen we niet bereiken door louter technische maatregelen te nemen. We kunnen het ook niet alleen, we hebben de hulp van onze ingezetenen en de gebiedspartners nodig. Gezamenlijk kijken we waar koppelkansen liggen en wat iedereen zelf kan doen.

Bestuursvoorstel

Uitgangspunten

- We kijken toekomstgericht.
 - Bij de opgaven proberen we zoveel mogelijk een doorkijk te bieden naar 2050
- We streven naar een robuust watersysteem
 - Dit betekent dat we het systeem zo veel mogelijk zodanig inrichten, dat we onze taken zowel in droge als natte omstandigheden zo goed mogelijk kunnen uitvoeren
- We kijken integraal.
 - Bij iedere opgave en oplossingsrichting kijken we of er koppelkansen zijn tussen veiligheid, waterkwaliteit, waterkwantiteit en duurzaamheid. Als er conflicterende belangen zijn maken we die duidelijk voor het bestuur en laten we het bestuur een keuze maken
 - We kijken ook naar koppelkansen met projecten die door anderen worden uitgevoerd
- We kijken interactief
 - In de gebiedsprocessen luisteren we naar de genodigden: we willen niet alleen zenden, maar ook ontvangen. We doen vooraf als waterexpert ons huiswerk, maar toetsen de opgaven aan de mening van de omgeving, voordat we onze ideeën over de maatregelen presenteren. We vragen wat we eventueel vergeten zijn en wat volgens hen de belangrijkste opgaven zijn. Pas daarna kijken we gezamenlijk naar mogelijke maatregelen
- We kunnen het niet alleen
 - We geven aan tot waar wij kunnen gaan en waar derden ook een bijdrage kunnen leveren en hun verantwoordelijkheid kunnen nemen.
- We richten ons op de meest belangrijke strategische beleidszaken
 - We moeten ons beperken in de informatie die we kunnen delen met onze omgeving. Hoewel er ook veel interessante operationele zaken zijn die we kunnen delen, willen we ons in de gebiedsprocessen richten op een gebiedsconsultatie over strategische beleidszaken waarin de omgeving ook een rol kan spelen.
- Het doel van het gebiedsproces is
 - Kennis delen met onze omgeving over onze strategische opgaven
 - Toetsen of men zich herkent in deze opgaven en vragen of men andere opgaven vindt ontbreken in onze aandacht
 - Laten ervaren dat er (soms) tegengestelde belangen zijn, waartussen het waterschap moet laveren
 - Bewustwording kweken dat er grenzen zijn aan wat wij met technisch handelen kunnen bereiken, met name in extremere situaties.
 - Mee laten denken over eigen bijdragen aan maatregelen en koppelkansen

Bestuursvoorstel

Inhoudelijke informatie en vragen aan de omgeving

We behandelen dus beleidszaken rondom veiligheid, wateroverlast, zoetwater en waterkwaliteit. Al deze onderwerpen kennen ook ruimtelijke consequenties en dragen daarmee bij aan Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Voor het onderdeel Ruimtelijke Adaptatie in het stedelijk gebied worden tot en met eind 2019 nog stresstesten uitgevoerd door de gemeenten. In 2020 wordt het gebiedsproces voor Ruimtelijke adaptatie op gemeentelijke schaal uitgevoerd. Dan kunnen ook de uitkomsten van ons gebiedsproces en de consequenties voor ruimtelijke zaken worden meegenomen.

In het gebiedsproces willen we de volgende zaken behandelen:

- Deltaprogramma Veiligheid en Richtlijn Overstromingsrisico: meerlaags veiligheid
- Kwetsbaarheid voor wateroverlast
 - Veenoxidatie
 - Wateroverlast na piekbuien
- Deltaprogramma Zoetwater
 - Zoetwaterbeschikbaarheid
- Delta aanpak waterkwaliteit
 - Kaderrichtlijn water
 - Aanpak nutriënten
 - Aanpak medicijnresten en andere nieuwe stoffen
 - Overige wateren
- Recreatie
- Duurzaamheid

Per onderwerp geven we hieronder aan wat onze boodschap is en wat we van de mensen op de gebiedsbijeenkomsten willen vragen.

Deltaprogramma Veiligheid/Richtlijn Overstromingsrisico

De Europese Richtlijn Overstromingsrisico (ROR) is opgesteld om ervoor te zorgen dat binnen een stroomgebied de lidstaten afspraken maken over de aanpak van de veiligheidsrisico's. In de praktijk betekent dit dat we onze gegevens delen met Duitsland en onze aanpak uitleggen. Het is niet zo dat de Europese richtlijn strengere eisen aan ons oplegt, we doen al heel veel om onze veiligheid te garanderen. Zowel de ROR als het Deltaprogramma Veiligheid benadrukt en gaat uit van het concept meerlaags veiligheid. Als waterschap zetten wij vooral in op de eerste laag: het voorkómen van overstromingen. Om deze reden versterken wij onze zeedijk. We doen momenteel een pilot met een innovatieve manier van dijkversterking en onderzoeken of we dat ook in de toekomst kunnen toepassen. We hebben veel maatregelen genomen om de boezemkaden op orde te brengen. We nemen maatregelen om de boezem ook in de toekomst op orde te houden door bergingsgebieden in te richten en water bovenstrooms vast te houden. We werken ook aan de zogenaamde tweede laags veiligheid door te adviseren over een zodanige ruimtelijke inrichting dat de gevolgschade, als een keer mis gaat, beperkt wordt. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan het voorkomen van nieuwe bebouwing of het aangepast bouwen in overstromingsgevoelige gebied, het beschermen van kwetsbare gebouwen en het op hoogte brengen van vluchtroutes. Tot slot zijn er de maatregelen in de rampenbeheersing,

Bestuursvoorstel

zoals goede calamiteiten- en evacuatieplannen (laag 3). We willen de mensen wijzen op deze meerlaagsveiligheid en op bewustwording waar hun huis ligt en wat wij doen om hen te beschermen. Voor het gebiedsproces is vooral bewustwording van belang:

- Bent u op de hoogte van wat wij doen voor uw veiligheid?
- Zelf laten ontdekken of men woont of werkt in overstromingsgevoelig gebied
- Activiteiten op en rond de zeedijk en de kaden moeten altijd gemeld worden
- Weet u wat te doen bij een calamiteit?

Veenoxidatie

We leggen uit dat veenoxidatie ontstaat wanneer veenlagen in contact komen met zuurstof en dat het gevolg is dat de bodem inklinkt. We laten de kaart van de aandachtsgebieden zien, welke aan de hand van nieuwe boringen actueel is gemaakt. Uit deze analyse komt naar voren dat we voor circa 22.000 ha nog jarenlange bodemdaling door veenoxidatie kunnen verwachten bij het huidige beheer. We leggen uit dat veenoxidatie versterkt wordt door het normale peilbeheer voor de landbouw. We vertellen dat we momenteel een standstill principe hanteren, hetgeen betekent dat we de peilen niet verder gaan laten zakken, zolang er geen voorstel is voor een veenoxidatiestrategie. Momenteel lopen er een aantal pilots waarin wordt gekeken of bijvoorbeeld het verhogen van landbouwgronden of alternatieven op de laagste gronden een oplossing kan bieden. Met de provincie Groningen is (ambtelijk) een position paper gemaakt waarin een aantal uitgangspunten zijn geformuleerd. Het handelingsperspectief van het waterschap in deze problematiek is beperkt, omdat het waterschap geen zeggenschap heeft over het landgebruik en de functies van deze gebieden. De ambitie van het waterschap is om de komende jaren zwaar in te zetten op de veenoxidatieproblematiek. Het stand-still beginsel dat wij thans hanteren wacht op concrete maatregelen, waarbij peil-volgt-functie ter discussie staat. We vragen provincies nadrukkelijk om hierover een besluit te nemen, zodat de rechtszekerheid voor grondeigenaren gewaarborgd is. We zoeken met alle betrokken actoren naar concrete maatregelen. We gaan uit van gebiedsgericht maatwerk en passend gebruik van de lager gelegen gronden in de veenoxidatie aandachtsgebieden.

Voor het gebiedsproces zijn de volgende vragen van belang:

- Herkent men zich in de problematiek? Heeft men de overtuiging dat er iets moet veranderen of niet? Herkent men zich in ons idee dat dit geen duurzaam toekomstbestendig watersysteem beheer is en dat er naar alternatieven gezocht moet worden? Zo ja, heeft men ideeën voor alternatieven? Zijn er nog aandachtspunten waar wij niet aan gedacht hebben? Ziet men koppelkansen?

Kwetsbaarheid wateroverlast door piekbuien en een toekomstbestendig watersysteem

We gaan uitleggen dat er ook andere oorzaken zijn dan bodemdaling door veenoxidatie die ervoor zorgen dat wij op de lange termijn meer wateroverlast kunnen verwachten op sommige plaatsen. Dat kan zijn door een veranderd klimaat met meer extreme piekbuien, een op termijn niet afdoende staat van het watersysteem of een veranderd en intensiever gebruik van de ruimte wat bijvoorbeeld duurzaam bodembeheer tegenwerkt.

Bestuursvoorstel

Voor een toekomstbestendig watersysteem is een overzicht van de meest kwetsbare plekken noodzakelijk, zowel voor extreme piekbuien als voor gebieden waar ontwerpnormen en inundatienormen in de toekomst niet meer gegarandeerd kunnen worden. Er wordt op dit moment al onderzoek verricht naar 'piekbuien stedelijk gebied' (via de stresstesten), 'piekbuien landelijk gebied' en de 'toekomstbestendigheid van ons watersysteem'. Piekbuien vragen ook om bewustwording en om maatregelen van de grondeigenaren. Verder onderzoek hiernaar in de komende beheerperiode is gewenst zodat integrale, onderbouwde afwegingen gemaakt kunnen worden over de aanpak van een toekomstbestendig watersysteem en omgeving.

In het gebiedsproces kunnen we aan de omgeving vragen of men de kwetsbare plekken uit de huidige onderzoeken herkent, of dit een probleem is/wordt en wat voor maatregelen hiervoor nodig zullen zijn.

Voor het gebiedsproces zijn de volgende vragen van belang:

Herkent u de problematiek?

Herkent u de kwetsbare gebieden?

Heeft u ervaring met /last gehad van piekbuien?

Wat zijn mogelijke acties voor de verschillende omgevingspartners (grondeigenaren, overheden) om de kwetsbaarheid te verminderen?

Deltaprogramma Zoetwater

In de zomermaanden is er een watertekort en wordt water aangevoerd vanuit het IJsselmeer via Friesland voor de noordelijke route ofwel via Overijssel en Drenthe voor de zuidelijke route. De Drentsche Aa en een deel van de Hunze krijgen geen externe wateraanvoer. Er zijn afspraken op landelijk niveau gemaakt hoeveel water wij kunnen krijgen, dit is in een waterakkoord vastgelegd. In de zomer 2018 is een langdurige periode van droogte voorgekomen, hetgeen als een test fungeerde. Er is gebleken dat in een situatie zoals die van 2018 we in staat waren om de functies te bedienen. Hiervoor was wel op een aantal plekken noodzakelijk om noodpompen te plaatsen om het water ook overal in het gebied te krijgen. De ervaringen van 2018 worden gebruikt om ons systeem te optimaliseren. Volgens het Deltaprogramma zoetwater zijn we verplicht om de grenzen van het zoetwaterbeschikbaarheid aan te geven. Het voorstel dat we willen delen in het gebiedsproces is dat we in een situatie zoals die in 2018 voorkwam de aanvoer van water kunnen garanderen (mits we net als in 2018 voldoende water uit het IJsselmeer kunnen krijgen). Deze situatie van 2018 voldoet nu aan een kans van eens in de 30 jaar, er wordt geschat dat in 2050 een dergelijke situatie eens in de 20 jaar kan voorkomen. Voor extremere situaties, in situaties waarin wij onvoldoende water uit het IJsselmeer aangeleverd krijgen en in de gebieden waar geen wateraanvoer is, kan de wateraanvoer niet gegarandeerd worden en zijn ook de grondeigenaren zelf verantwoordelijk voor extra maatregelen. Daarbij wordt gedacht aan bodemverbetering, meer bufferen, meer beregenen uit grondwater, een verzekering nemen of andere maatregelen. We streven naar een robuust watersysteem. We presenteren ook een kaart met plekken waar beregening uit grondwater is toegestaan (waarbij rekening is gehouden met het voorkomen van onomkeerbare schade aan veenoxidatiegebieden, natuur en bebouwing). We willen deze voorstellen delen met de omgeving en vragen of men bereid is om ook eigen verantwoordelijkheid te nemen voor de extreme situaties.

Vragen voor het gebiedsproces zijn :

Hoe heeft u het droge jaar 2018 ervaren?

Wat vindt u ervan dat het waterschap maar tot een bepaald niveau voldoende zoetwater kan garanderen?

Bestuursvoorstel

Ziet u mogelijkheden voor uzelf om uw bijdrage te leveren aan het besparen van het gebruik van zoet oppervlaktewater?
Ziet u kansen en risico's?

Delta aanpak Waterkwaliteit

In 2015 is de Delta aanpak waterkwaliteit vastgesteld, waarin voor diverse aspecten van waterkwaliteit zoals de Kaderrichtlijn Water, medicijnresten, Deltaplan Agrarisch Waterbeheer en de overige wateren. Het waterschap neemt veel maatregelen om de doelen voor de 16 KRW waterlichamen te halen (zie bestuursvoorstel over de KRW). Momenteel is nog voor geen enkel waterlichaam het doel bereikt. We zullen per gebied aandacht besteden aan de waterlichamen in dat gebied en hoe we denken de doelen te bereiken. Voor de biologische doelen voeren we inrichtingsmaatregelen uit en passen we ons beheer aan. Daarnaast nemen we op een aantal plaatsen maatregelen om de nutriënten belasting die wij zelf veroorzaken (door onze RWZI's) te verlagen. We vragen in sommige gebieden dat de landbouw via DAW maatregelen de belasting van het oppervlaktewater verlaagd. Voor de verlaging van de overschrijdingen van stoffen zetten we in op diverse bewustwordings campagnes en stimuleren we het nemen van maatregelen. Voor medicijnresten en nieuwe stoffen gaan we met bioassays kijken wat de effecten van deze stoffen op het waterleven zijn in onze wateren. We proberen al aan de voorkant in te grijpen door te overleggen met apothekers over de inzameling van medicijnen en door voorlichting te geven aan grondeigenaren over het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Speciale aandacht is er voor overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in de Drentse Aa vanwege de onttrekking voor drinkwater. We hebben ook aandacht voor overige wateren, onze wateren buiten de KRW waterlichamen. Voor kleine wateren die afvoeren op KRW waterlichamen willen we maatregelen nemen zoals het stimuleren van akkerranden om uitspoeling en afspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen te beperken. Er mogen ook in overige wateren geen ingrepen worden gedaan die de waterkwaliteit verslechteren en er worden kansen gegrepen om de waterkwaliteit te verbeteren. In gebieden met overschrijdingen van stoffen wordt ingezet op voorlichting, bewustwording en handhaving. Als er na voorlichting nog overtredingen worden geconstateerd zal de handhaving steviger worden ingezet.

Vragen voor het gebiedsproces:

Kunt u zich vinden in onze voorstellen voor het bereiken van de doelen voor de KRW?
Kunt u zich vinden in onze aanpak voor het terugdringen van nutriënten en stoffen?
Ziet u kansen voor u zelf om bij te dragen aan het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen, medicijnresten in het water en aan nutriënten?
Ziet u kansen om op uw grondgebied of langs overige wateren mee te helpen de waterkwaliteit te verbeteren?

Recreatie

Er zijn diverse vormen van recreatie die optreden in onze wateren. Voor zwemwater zijn door de provincie in ons gebied 44 zwemplassen aangewezen, waarin wij de waterkwaliteit meten en de provincie advies geven over een eventueel zwemverbod en we geven de beheerders advies over te nemen maatregelen. Vele wateren hebben een vaarwegfunctie, waarin de diepte is vastgelegd door

Bestuursvoorstel

de provincie en wij moeten zorgen dat de vastgelegde vaardiepte gegarandeerd wordt, door van tijd tot tijd te baggeren. We hebben in veel wateren het visrecht verpacht aan de hengelsportfederatie die ervoor zorgt dat hengelsportorganisaties beschikt over vislocaties. De maatregelen die we hiervoor nemen is de zorg voor een goede waterkwaliteit. Wanneer er kans is op schaatstochten zorgen wij er zo veel mogelijk voor dat bemaling van belangrijke watergangen wordt stopgezet.

Bij uitvoeringsprojecten proberen we waar mogelijk samen ervoor te zorgen dat de aanleg van fiets en wandelpaden mogelijk wordt gemaakt.

Watergangen en onderhoudspaden zijn in de meeste gevallen eigendom van het waterschap. Het huidige beleid van het waterschap in het OBP zegt dat dat betekent dat het betreden en bijvoorbeeld het gebruik voor recreatieve doeleinden zoals wandelen formeel niet toegestaan is. Het waterschap staat onder voorwaarden het recreatieve medegebruik en het (deels) meemaaien van het onderhoudspad wel toe. Daar waar de belangen van de waterstaatswerken zich er niet tegen verzetten is recreatief medegebruik zoals wandelen in de regel toegestaan. Het waterschap beveelt daarbij steeds aan honden aan te lijnen in verband met mogelijke verstoring van de fauna. Op grond van de Keur van het waterschap is het verboden op waterstaatswerken, inclusief onderhoudspaden, met rij- of voertuigen te rijden en/of vee te weiden of drijven.

Het waterschap maait de onderhoudspaden meestal 2 of 3 keer per jaar. Omdat het onderhoudspad het hele jaar door bereiden wordt heeft het een geringe ecologische waarde. Het talud van de watergang en de oever zijn daarentegen ecologisch waardevol. Wij vinden het geen probleem dat onderhoudspaden door aanliggende eigenaren worden meegemaaid. Een extra maaibeurt heeft geen nadelige gevolgen. Het maaien van het talud is niet toegestaan!

De ambitie van het bestuur is dat onze kerntaken in harmonie met recreatief medegebruik kunnen worden uitgevoerd en dat waar mogelijk recreatief medegebruik zou moeten worden toegestaan. We gaan de mogelijkheden en randvoorwaarden voor recreatief medegebruik verkennen.

Vragen voor het gebiedsproces zijn :

Bent u op de hoogte van wat het waterschap doet om recreatie op en langs de wateren mogelijk te maken

Bent u op de hoogte van het beleid van het waterschap op het gebied van recreatief medegebruik?

Heeft u nog wensen ten aanzien van recreatief medegebruik of ten aanzien van andere recreatievormen?

Begrijpt u de redenen van het waterschap om soms beperkingen op te leggen aan recreatief medegebruik of aan de bijdrage van het waterschap aan recreatieve voorzieningen

Vindt u dat het waterschap voldoende doet om recreatie mogelijk te maken in haar wateren

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijke leidraad binnen ons waterschap. Ons duurzaamheidsbeleid is erop gericht ons duurzaam denken en handelen te vergroten en onze duurzaamheid verder te ontwikkelen. We wentelen niet af op toekomstige generaties, op onze omgeving of mensen elders in de wereld.

Bestuursvoorstel

We hebben concrete doelstellingen op het gebied van CO₂-uitstoot, energie, mobiliteit, duurzaam inkopen en bouwen, chemicaliën, afvalstoffen, duurzame watersystemen en duurzame waterketen. We zetten tot nu toe vooral in op het voorkomen en beperken van milieueffecten die bijdragen aan klimaatverandering (klimaatmitigatie, terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen) en het behoud en herstel van robuuste, gezonde, schone en op natuurlijke processen gebaseerde watersystemen (klimaatadaptatie).

De energiedoelstellingen zijn erop gericht ons energieverbruik te verminderen en daarnaast ook zelf duurzame energie op te wekken. We stimuleren ook anderen om duurzame energie op te wekken door onze assets waar mogelijk beschikbaar te stellen voor duurzame energieprojecten.

Samen met andere partijen werken we aan het opstellen van Regionale Energie Strategieën (RES), voor de regio's Groningen en Drenthe. Uiteindelijk werken we toe naar 100% energieneutraliteit van ons waterschap.

Naast energieneutraliteit zullen we de komende jaren ook verder inzetten op CO₂-neutraliteit. We sporen de provincies aan om samen beleid te ontwikkelen om de CO₂ uitstoot te verminderen, waarbij de veenoxidatie bijzondere aandacht verdient.

Duurzaamheid is een gedeelde opgave, waarbij samenwerking en bewustwording zeer belangrijk zijn. Er zijn veel verschillende definities van en visies op duurzaamheid. We willen dit thema daarom ook bespreken in de gebiedsprocessen, om te laten zien wat onze visie is maar ook om te ontdekken hoe onze omgeving hierover denkt en welke kansen zij zien.

Vragen voor het gebiedsproces zijn:

Wat is uw beeld van een duurzaam waterschap?

Heeft u ideeën op het gebied van duurzame energieopwekking, die raken aan de taken of eigendommen van het waterschap?

Wat kunnen we samen doen om duurzaamheid binnen ons beheergebied verder te ontwikkelen?

Risico's en kansen

We willen graag informatie uitwisselen met betrokken bewoners, belangengroepen en grondeigenaren en overheden. We willen niet alleen zenden maar ook de ruimte geven voor eigen opmerkingen en meningen. Het risico daarvan kan zijn dat we verkeerde verwachtingen wekken, namelijk dat we ook echt gehoor gaan geven aan iedere opmerking die gemaakt wordt. Het is mogelijk dat wij dat niet waar kunnen maken. In eerdere gebiedsprocessen is dit echter niet het geval geweest. Ook deze keer zullen we vooraf duidelijk moeten maken wat de mensen kunnen verwachten. We geven vooraf goed aan wat we gaan doen met de opmerkingen. We zullen vooraf bedenken wat voor soort opmerkingen we kunnen krijgen en wat voor reactie we daarop willen geven.

Voor sommige onderwerpen is ons beleid al vrij duidelijk en al eerder met het bestuur gedeeld, zoals bijvoorbeeld de aanpak van de zeedijk en de meerlaags veiligheid. Voor andere onderwerpen zoals de KRW stellen we de randvoorwaarden vast in deze bestuursvergadering middels een ander bestuursvoorstel. Er zijn echter ook onderwerpen die minder ver uitgekristalliseerd zijn en juist pas na de consultatie met de omgeving aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd. Het is zaak dat wij dit onderscheid in de inleiding van de gebiedsprocessen duidelijk maken. Overigens geldt ook

Bestuursvoorstel

voor de KRW dat de bestuurlijke vaststelling van de voorstellen voor de KRW pas na consultatie van het gebied zal plaatsvinden.

Andere onderwerpen, zoals bijvoorbeeld Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie of de consequenties van de Omgevingswet zijn nog erg in ontwikkeling. De gemeenten hoeven pas eind 2019 gereed te zijn met de stresstesten, zodat de opgaven in het stedelijke gebied dan pas duidelijk worden. Deze resultaten kunnen dus nog niet worden meegenomen in de gebiedsprocessen.

Het is erg veel informatie, We lopen het risico dat de mensen zich overspoeld voelen, hetgeen de betrokkenheid niet ten goede komt. Dit kunnen we eventueel voorkomen door dingen vooraf toe te sturen of door nog meer te kiezen en minder onderwerpen te bespreken. We gaan het programma uitproberen. Als het teveel informatie blijkt te zijn, dan moeten we iets laten vallen. We kunnen kritisch kijken wat er in welk gebied absoluut gewenst is.

Extern betrokkenen/extern overleg

Voor diverse thema's is er intensief overleg met de provincies en het Rijk (Kaderrichtlijn Water, Deltaprogramma Zoetwater, Deltaprogramma Veiligheid, Veenoxidatie) en met de gemeenten (stresstesten Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie). We trekken hierin gezamenlijk op. Met name voor de Kaderrichtlijn Water is er intensief overleg met de provincies en is er aandacht voor het betrekken van provinciale bestuurders bij ons traject, omdat de provincie uiteindelijk eventuele aanpassing van de doelen van de KRW moet vaststellen. Daarnaast is de provincie verantwoordelijk voor de Kaderrichtlijn Grondwater en moet er bepaald worden in hoeverre dat het behalen van de doelen van de KRW oppervlaktewater bepaald.

We nodigen provincies en gemeenten wel uit, maar gaan de bijeenkomsten niet gezamenlijk organiseren en geven hen geen specifieke rol tijdens het gebiedsproces. Hoewel de provincies bij veel strategische zaken betrokken zijn, willen we de bijeenkomsten niet verbreden met ook provincie en gemeentezaken, omdat de opgaven die we willen delen al ingewikkeld en veelzijdig genoeg zijn.

In juli-september zal een klankbordgroep bijeenkomst worden georganiseerd voor de belangengroepen, gemeenten en provincies. Er zal daarnaast een aparte bijeenkomst worden georganiseerd met de provincies, mede vanwege de sturende rol die zij (kunnen) hebben via het regionale waterprogramma dat iedere provincie moet opstellen in het kader van de Omgevingswet.

Financiën

De kosten voor de gebiedsbijeenkomsten worden betaald uit het al beschikbare exploitatie budget voor het beheerprogramma.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Voor diverse onderwerpen is de gebiedsconsultatie verplicht. Voor de Kaderrichtlijn Water is dit in de Europese afspraken vastgelegd. Voor de Deltaprogramma's zijn er afspraken over gebiedsconsultatie

Bestuursvoorstel

gemaakt met de Tweede Kamer. Ook de toekomstige Omgevingswet geeft aan dat we transparant moeten zijn naar de omgeving over beleidsvormende processen. Er is niet vastgelegd op welke wijze de gebiedsprocessen moeten plaatsvinden, daar zijn de waterschappen en de provincies vrij in.

Na de gebiedsprocessen zal het ontwerp beheerprogramma worden geschreven waarin de resultaten van de gebiedsprocessen zijn opgenomen. Op de ontwerp beheerprogramma's volgt in januari 2021 een inspraak procedure van 6 weken.

Communicatie

De informatie zal voor het Algemeen Bestuur nog inhoudelijk worden toegelicht op de informatiemarkt voor Waterdrager op 11 juni.

De uitgangspunten zullen na vaststelling door het AB gedeeld worden bij de interne medewerkers die de gebiedsprocessen gaan voorbereiden.

Zodra de data van de gebiedsbijeenkomsten bekend zijn, zullen deze op bestuursnet worden geplaatst. We willen de genodigden voor de gebiedsprocessen bij de uitnodiging een korte samenvatting sturen van de zaken die spelen per gebied. Deze informatie zal op bestuursnet worden geplaatst.

De verslagen van de gebiedsbijeenkomsten kunnen op bestuursnet worden geplaatst. Na afloop van alle gebiedsprocessen zullen de resultaten worden gerapporteerd aan het bestuur.

Aanpak van de bijeenkomsten

Programma

Het precieze programma van de bijeenkomsten is nog niet bekend, maar we hebben al wel een idee over de elementen die we in de bijeenkomsten willen brengen. In ieder geval zullen de bijeenkomsten worden geopend door de portefeuillehouder van dat gebied. Vervolgens zal een kort filmpje van het gebied worden vertoond. Voordat we naar de bespreking van onze opgaven gaan willen we aan het gebied vragen wat zij belangrijke punten aangaande water vinden, mogelijk doen we dit met een interactief hulpmiddel. Vervolgens presenteren wij onze opgaven, gevolgd door een discussie met de aanwezigen in groepjes, waarin naar hun mening wordt gevraagd over onze opgaven en eventueel hun opgaven. Gezamenlijk worden de ideeën over maatregelen besproken. We sluiten af met een lunch. Afhankelijk van de reacties bepalen we of er nog een vervolgbijeenkomst gewenst is of dat we de terugmelding aan de mensen via de mail doen.

Genodigden

Genodigden zijn bijvoorbeeld: vertegenwoordigers van gemeenten, provincies, lokale LTO en ANOG leden, landschapsbeheerders, vertegenwoordigers van dorpsverenigingen, dorpsbelangen, natuur en milieu organisaties, recreatieverenigingen/jachthavens, hengelsportverenigingen, lokale IVN besturen. De ervaring heeft geleerd dat we geen individuele burgers uitnodigen, maar georganiseerde burgers, omdat dat de mensen zijn die komen.

Bestuursvoorstel

We zullen van het AB de leden uitnodigen die in het betreffende gebied wonen, dit gaan we ook doen voor de Statenleden. De AB en Statenleden hebben op de bijeenkomsten geen speciale rol, maar zijn er om te zien hoe de bijeenkomsten verlopen.

Vervolg

Zomer 2019	AB voorstel met informatie over de gebiedsprocessen 11 juni Informatiemarkt met inhoudelijke informatie Juli-Sept Klankbordgroep bijeenkomst voor overkoepelende organisaties
Najaar 2019	Gebiedsproces per watersysteem (Duurswold, Oldambt, Drentsche Aa, Hunze, Westerwolde, Veenkoloniën)
Voorjaar 2020:	AB rapportage over de resultaten van de gebiedsbijeenkomsten Bestuursvoorstellen ter besluitvorming over KRW, Zoetwaterbeschikbaarheid Schrijven voorontwerp Beheerprogramma DB voorstel voorontwerp beheerprogramma in juni Discussiebijeenkomst met het AB over voorontwerp beheerprogramma
Najaar 2020:	Vaststellen ontwerp Beheerprogramma door AB Vaststellen ontwerp factsheets KRW
Voorjaar 2021:	Ter inzage legging ontwerp Beheerprogramma Ter inzage legging ontwerp factsheets KRW Opstellen reactienota naar aanleiding van inspraakreacties
Najaar 2021:	Vaststellen definitief Beheerprogramma

Voorstel

- instemmen met de uitgangspunten voor de gebiedsprocessen die per watersysteem in het najaar zullen plaatsvinden;
- aandachtspunten meegeven voor de gebiedsprocessen.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf

Bestuursvoorstel

Bijlage 1 : Programma postersessie AB 11 juni 19.00-22.

Opening		
Presentatie 11 juni 19.00-20.00		
KRW doelbereik		Marie-Louise Meijer
Posters 11 juni 20.00-22.00		
nr	Onderwerp	naam
1	Deltaprogramma Veiligheid/ incl overstromingsgevoelig gebied, 3 ^e laags veiligheid zeedijk	Henk van Norel
	Veiligheid boezem	
2	Veenoxidatie	Denise
	Wateroverlast landelijk gebied/klimaat robuustheid/versleten gebied	Ingo/Ronald
3	Deltaprogramma zoetwater zoetwaterbeschikbaarheid	Francine/Jan
4	UPDA aanpak stoffen Drentsche Aa	Marian
	Stoffen/GBM/medicijnresten/ MsPaf	Gerda
5	Recreatie	Hugo
6	Drentse Aa	Willem
	Hunze	Emiel
7	Duurswold	Harriet
	Oldambt/Fiemel	Sander
8	Westerwolde	Wilfried
	Veenkolonien	Wilfried